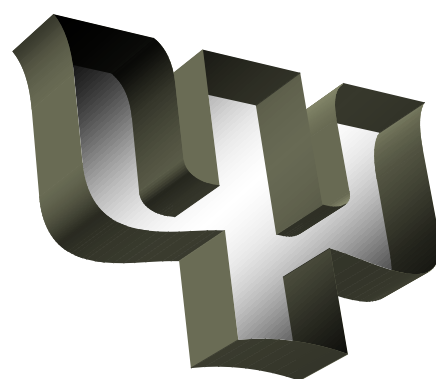

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

Омелянська В. І.

«ПРАКТИКУМ З ГРУПОВОЇ ПСИХОКОРЕКЦІЇ»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ
ПІДГОТОВКИ 6.030103 – «ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ» ОКР
«БАКАЛАВР»

Ужгород
2017

УДК 159.922.76 (076)
ББК Ю 983.6я73-5
П 69

Практикум з групової психокорекції: методичні рекомендації для студентів напряму підготовки 6.030103 – практична психологія ОКР «Бакалавр» / упорядник старший викладач кафедри психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» В. І. Омелянська. – Ужгород, 2017. – с. 47

Пропоновані методичні рекомендації для студентів 4-го курсу, напряму підготовки 6.030103 – практична психологія, які навчаються на денній та заочній формі. Методичні рекомендації включають в себе опис, програму та структуру навчальної дисципліни, плани для підготовки до лабораторних занять, методичні вказівки з організації індивідуальної та самостійної роботи з навчальної дисципліни, перелік питань до заліку. В додатках студенти можуть познайомитися зі зразком протоколу психокорекційного заняття.

Рецензент:

Синишина В. М., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ «УжНУ»

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету суспільних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
протокол № 4 від 22.12.2017 р.

© Омелянська В. І. 2017

Зміст

1. Пояснювальна записка до навчальної дисципліни.....
2. Опис навчальної дисципліни.....
3. Структура навчальної дисципліни.....
4. Теми практичних занять.....
5. Методичні вказівки з організації індивідуальної та самостійної роботи студента з навчальної дисципліни.....
6. Методи контролю та організація модульної контрольної роботи.....
7. Питання до заліку
8. Список рекомендованої літератури.....
9. Додаток.....

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

«Практикум з групової психокорекції» є складовою частиною дисциплін загально-професійної та практичної підготовки, відповідно до ОКР «Бакалавр».

Метою навчальної дисципліни «Практикум з групової психокорекції» є набуття майбутніми практичними психологами знань щодо специфіки групової психокорекції, а також особистісна та професійна підготовка до майбутньої фахової діяльності, набуття знань та навичок, необхідних практичному психологу для надання психологічної допомоги суб'єкту в умовах групової психокорекційної роботи.

Предметом навчальної дисципліни є психологічна структура, чинники, динаміка, методи і методика здійснення групової психокорекції.

Основними **завданнями** дисципліни є допомога студентам засвоїти сутність групової психокорекційної роботи та оволодіти практичними навичками її здійснення.

По завершенню вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- психологічні основи групової психокорекційної роботи;
- фактори корекційного впливу групи, норми групової роботи, вимоги до психолога, що проводить групову психокорекцію, етику групової психокорекції.

По завершенню вивчення курсу студенти повинні **уміти**:

- адекватно використовувати методи різних напрямків психокорекційної практики з метою психодіагностики та психокорекції суб'єкта у залежності від індивідуальної чи групової форми роботи;
- активізувати у суб'єкта почуття реальності та допомагати йому в подоланні розриву між потребами та формами поведінки;
- визначати елементи досвіду, які детермінують особистісну проблематику суб'єкта;
- визначати особливості застосування методів психокорекції в залежності від різних теоретико-методологічних напрямків в умовах групової роботи;
- використовувати різні вправи у відповідності з етапом групового процесу, особливостями групової динаміки, специфікою особистісної проблематики учасників, їх емоційним станом;
- використовуючи проєктивний малюнок в груповій психокорекційній роботі, вміти виявляти та сприяти усвідомленню переживань клієнта та проблем, що важко вербалізувати;
- використовуючи теоретичні та методичні положення психокорекційної роботи, вміти планувати та проводити техніки психодрами;

- використовуючи теоретичні та методичні положення психокорекційної роботи, уміти планувати та проводити психогімнастичні вправи;
- давати зворотну інформацію учасникам групи, яка б мала коректну форму і корекційну спрямованість;
- добирати корекційні методики з урахуванням особливостей особистісної проблематики суб'єкта;
- добирати методи групової психокорекційної роботи у відповідності з особливостями психічного та особистісного розвитку суб'єкта з метою його самоактуалізації;
- добирати методи групової психокорекційної роботи у відповідності до особливостей психічного та особистісного розвитку суб'єкта з метою попередження появи деструктивних проявів поведінки;
- дотримуватися тих принципів, які проголошуються на початку роботи як обов'язкові для учасників;
- дотримуватись гуманістичних принципів функціонування групи;
- забезпечувати групову динаміку в напрямку від дезінтеграції до інтеграції групи;
- забезпечувати позитивний характер психічної дезінтеграції учасників як необхідної передумови їх психокорекції;
- організовувати та керувати груповою дискусією як одним із засобів забезпечення групової динаміки;
- організовувати та керувати рольовою грою учасників як одним із засобів забезпечення групової динаміки;
- організовувати та проводити невербальні вправи як один із засобів забезпечення групової динаміки;
- проводити групову психокорекційну роботу згідно різних теоретико-методологічних моделей функціонування групи;

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: Для денної форми – 5 кредитів для заочної форми – 13 кредитів	Галузь знань (шифр і назва) 0301 – Соціально-політичні науки		
	Напрямок підготовки (шифр і назва) <u>6.030103 – Практична психологія</u>		
Модулів – 1	Спеціальність практична психологія	Рік підготовки:	
Змістовних модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин – 150/390		7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 46/42 самостійної роботи студента – 104/348	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		Лабораторні	
		46 год.	42 год.
		Самостійна робота	
		84 год.	228 год.
		Індивідуальні завдання	
20 год.	120 год.		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1 : 2

для заочної форми навчання – 1 : 8

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	у сьогоро	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	ла б	ін д	с.р.	л		п	ла б	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль I. . Теоретично-прикладні аспекти групової психокорекції.												
Тема 1. Поняття та суть групової психокорекції.	8			2		6	24			2	7	15
Тема2. Психокорекційна група	8			2		6	24			4	7	15
Тема 3. Особистісні та професійні якості психолога-ведучого психокорекційної групи.	8			2		6	23			2	6	15
Разом за змістовим модулем 1	24			6		18	73			8	20	45
Змістовний модуль II. Модуль 2. Техніки групової роботи в різних теоретичних напрямках групової психокорекції.												
Тема 4. Техніки роботи в гештальт-групах	12			4	2	6	30			4	9	17
Тема 5. Транзактний аналіз в групі	12			4	2	6	29			4	9	16
Тема 6. Психодрама	12			4	2	6	30			4	9	17
Тема 7. Техніки роботи в тілесно-орієнтованих групах.	10			2	2	6	28			2	9	17
Тема 8. Екзистенціальна психотерапія в групі	12			4	2	6	28			2	9	17
Тема 9. Когнітивно-поведінкові техніки в групі	12			4	2	6	28			2	9	17
Тема10. Нейролінгвістичне	9			2	1	6	27			2	9	16

програмування в психокорекційній групі. (техніки візуалізації в практиці групової роботи)											
Тема 11. Кататимно-імагонативна психотерапія в групі (символодрама)	12		4	2	6	27		2	9	16	
Тема 12. Арт-терапія в групі	12		4	2	6	30		4	9	17	
Тема 13. Можливості застосування казкотерапії в груповій роботі.	11		4	1	6	29		4	9	16	
Тема 14. Можливості застосування ігротерапії в групі	10		2	2	6	29		2	10	17	
Модульна контрольна робота	2		2								
Разом за змістовим модулем 2	150		40	20	66	317		34	100	183	
Усього годин	150		46	20	84	390		42	120	228	

**4. Методичні рекомендації до лабораторних занять з навчальної
дисципліни «Практикум з групової психокорекції»
Теми лабораторних занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Поняття та суть групової психокорекції.	2	2
2	Тема 2. Психокорекційна група	2	4
3	Тема 3. Особистісні та професійні якості психолога-ведучого психокорекційної групи.	2	2
4	Тема 4. Техніки роботи в гештальт-групах	4	4
5	Тема 5. Транзактний аналіз в групі	4	2
6	Тема 6. Психодрама	4	4
7	Тема 7. Техніки роботи в тілесно-орієнтованих групах.	2	2
8	Тема 8. Екзистенціальна психотерапія в групі	4	2
9	Тема 9. Когнітивно-поведінкові техніки в групі	4	2
10	Тема 10. Нейролінгвістичне програмування в психокорекційній групі. (техніки візуалізації в практиці групової роботи)	2	2
11	Тема 11. Кататимно-імагінативна психотерапія в групі (символодрама)	4	4
12	Тема 12. Арт-терапія в групі	4	4
13	Тема 13. Можливості застосування казкотерапії в груповій роботі.	4	4
14	Тема 14. Можливості застосування ігротерапії в групі	4	4
		46	42

Модуль 1. Теоретично-прикладні аспекти групової психокорекції.

Тема 1. Поняття та суть групової психокорекції.

1. Поняття, основні цілі і завдання групової психокорекції.
2. Співвідношення понять «групова психотерапія», «групова психокорекція» та «груповий тренінг».
3. Переваги та обмеження в застосуванні групової психокорекції.
4. Показання та протипоказання для участі в груповій психокорекції.

Навчальні завдання до заняття (для кожного студента)

1. Відобразіть графічно співвідношення понять «групова психотерапія», «психокорекція», «групова психокорекція», «груповий психологічний тренінг». Обґрунтуйте своє рішення.

2. Використовуючи рекомендовану літературу, складіть тест (не менш 10-и закритих питань) для теоретичного заліку по темі «Поняття й сутність групової психотерапії» (оформлення друковане або акуратний рукописний текст, відповіді додаються).

3. Сформулюйте 2 актуальні, на Ваш погляд, теми, проблемних питання, які можуть стати предметом дискусії, продумайте план і форму проведення дискусії.

Контрольні питання

1. У чому основна відмінність групової й індивідуальної психокорекції?
2. Виділіть основні етапи розвитку групової психокорекції.
3. У чому специфіка вітчизняної й зарубіжної групової психокорекції?
4. У чому полягають психокорекційні можливості групи?
5. Які існують протипоказання для участі в груповій психокорекції?

Основна література:

1. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: учеб. пособие / И. В. Вачков. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2005. – 256 с.: ил.
2. Кочюнас Р. Психологическое консультирование и групповая психотерапия: учеб. пособие для вузов / Р. Кочюнас . – 5-е изд., стереотип. – М.: Академический Проект: Гаудеамус, 2005. – 464 с.
3. Оганесян Н.Т. Методы активного социально-психологического обучения: тренинги, дискуссии, игры / Н.Т. Оганесян .- М.: Ось-89, 2002 .- 176 с.
4. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
5. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.
6. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції: Навч. посібник. \ Т. С. Яценко – К.: Либідь, 1996. – 264 с.
7. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. \ Т. С. Яценко – К.: Вища шк., 2004. – 228 с.

Додаткова література:

1. Александров А. А. Современная психотерапия / А. А. Александров. – СПб.: Академический проект, 1997. – 335 с.
2. Бурлачук Л. Ф. Основы психотерапии: учеб. пособие / Л. Ф. Бурлачук, И. А. Грабская, А. С. Кочарян. – М.: Алетейа, 1999. – 317с.: ил.
3. Вайнер И. Основы психотерапии / И. Вайнер. – 2-е междунар.изд. – СПб.: Питер, 2002. – 288 с.
4. Инновационная психотерапия / Под ред. Д. Джоунса. – СПб.: Питер, 2001. – 384 с.
5. Каган В. Е. Понимая себя: взгляд психотерапевта / В. Е. Каган. – М.: Смысл, 2002. – 268 с.

6. Кондрашенко В. Т. Общая психотерапия / В. Т. Кондрашенко, Д. И. Донской, С. А. Игумнов. – 5-е изд., испр. – М.: Изд-во Ин-та психотерапии, 2001. – 453 с.
7. Кори Дж. Техники групповой психотерапии / Дж. Кори – СПб.: Питер, 2001. – 320 с.
8. Коттлер Дж. Совершенный психотерапевт. Работа с трудными клиентами / Дж. Коттлер. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
9. Кроль Л. О. О том, что в зеркалах: очерки групповой психотерапии и тренинга / Л. О. Кроль. – М.: Класс, 1999. – 240 с.

Тема 2. Психокорекційна група

1. Специфіка групової форми психокорекції.
2. Особливості комплектування групи.
3. Групова динаміка.
4. Керівництво психокорекційною групою. Ролі ведучого групи.
5. Види психокорекційних груп.

Навчальні завдання до заняття (для кожного студента)

Складіть не менше 8 конкретних питань, які психолог повинен задати потенційному учасникові під час індивідуальної бесіди при відборі в психокорекційну групу.

Контрольні питання

1. Дайте визначення поняття «психокорекційна група».
2. У чому переваги й недоліки гомогенних, гетерогенних груп? Чому дані недоліки відносні?
3. Які основні характеристики марафонських груп?
4. У чому специфіка психокорекційної роботи в балінтовських групах?
5. Розкрийте зміст підготовчого етапу роботи в психокорекційній групі.
6. Які критерії відбору учасників у психокорекційну групу?
7. Докладно опишіть найбільш вдале приміщення для проведення групової роботи.
8. Які особливості формулювання відмови клієнтові від участі в груповій роботі?

Основна література:

1. Андреева Г. М. Социальная психология: учеб. для вузов / Г. М. Андреева. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 376 с.
2. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: учеб. пособие / И. В. Вачков. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2005. – 256 с.: ил.
3. Кочюнас Р. Психологическое консультирование и групповая психотерапия: учеб. пособие для вузов / Р. Кочюнас. – 5-е изд., стереотип. - М.: Академический Проект: Гаудеамус, 2005. – 464 с.
4. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
5. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.

6. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.
7. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції: Навч. посібник. \ Т. С. Яценко – К.: Либідь, 1996. – 264 с.
8. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. \ Т. С. Яценко – К.: Вища шк., 2004. – 228 с.

Додаткова література:

1. Александров А. А. Современная психотерапия / А. А. Александров. – СПб.: Академический проект, 1997. – 335 с.
2. Бурлачук Л. Ф. Основы психотерапии: учеб. пособие / Л. Ф. Бурлачук, И. А. Грабская, А. С. Кочарян. – М.: Алетейа, 1999. – 317с.: ил.
3. Вайнер И. Основы психотерапии / И. Вайнер. – 2-е междунар.изд. – СПб.: Питер, 2002. – 288 с.
4. Инновационная психотерапия / Под ред. Д. Джоунса. – СПб.: Питер, 2001. – 384 с.
5. Каган В. Е. Понимая себя: взгляд психотерапевта / В. Е. Каган. – М.: Смысл, 2002. – 268 с.
6. Кондрашенко В. Т. Общая психотерапия / В. Т. Кондрашенко, Д. И. Донской, С. А. Игумнов. – 5-е изд., испр. – М.: Изд-во Ин-та психотерапии, 2001. – 453 с.
7. Кори Дж. Техники групповой психотерапии / Дж. Кори – СПб.: Питер, 2001. – 320 с.
8. Коттлер Дж. Совершенный психотерапевт. Работа с трудными клиентами / Дж. Коттлер. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
9. Кроль Л. О. О том, что в зеркалах: очерки групповой психотерапии и тренинга / Л. О. Кроль. – М.: Класс, 1999. – 240 с.
10. Старшенбаум Г. В. Психотерапия в группе / Г. В. Старшенбаум. –М.: Изд-во Института психотерапии 2005. – 320 с.

Тема 3. Особистісні та професійні якості психолога-ведучого психокорекційної групи.

1. Функції й завдання ведучого психокорекційної групи.
2. Модель ефективного професіонала в сфері групової роботи.
 - а) теоретична підготовка ведучого психокорекційної групи;
 - б) практична підготовка ведучого психокорекційної групи;
 - в) особистісна готовність ведучого психокорекційної групи.
3. Ролі ведучого й стилі керівництва групою.
 - а) ролі ведучого за І. Яломом;
 - б) ролі ведучого за С. Кратохвілом;
 - в) стилі керівництва групою за К. Левінім.
4. Психокорекційний вплив групи: терапевтичні фактори та роль ведучого.

Індивідуальні завдання до заняття:

1. Підготувати повідомлення на тему «Негативний вплив професійної діяльності на особистість психолога» (синдром емоційного вигорання: причини, симптоми, стадії розвитку, діагностика, профілактика й корекція. Балінтовські групи, як одна з форм надання допомоги професіоналам).
2. Підготувати повідомлення на тему «Етичні аспекти групової психокорекції» (етичні вимоги до психолога; внутрігрупова етика: інформованість учасників, добровільна участь, конфіденційність; етичні принципи роботи в групі).

Навчальні завдання до заняття (для кожного студента)

1. Виділіть 15 особистісних якостей і характеристик, необхідних, на Ваш погляд, груповому психологу для ефективного здійснення професійної діяльності. Проранжуйте ці якості по ступені значимості їх для ефективної групової роботи. На перше місце поставте якість, найбільш важливу для ефективності групової психокорекції, на 2-е місце менш значиму, ніж першу і т.д. У підсумку на 15-му місці буде розташована риса, що, на Вашу думку, найменш значима в груповій роботі в порівнянні з іншими перерахованими вище.
2. Чи згодні Ви з наступними висловленнями? Відповідь обґрунтуйте. «Крім навченості терапевтичній техніці терапевт повинен мати значні досягнення у власному особистісному рості й розвитку» (В. Райх).
«Психотерапія - це не теоретичні знання консультанта, а навички особистості. Одержати знання можна із книг або на лекціях; навички можна придбати, працюючи, і ціна їх у психотерапії завжди повинна бути обмежена, без значної зміни своєї особистості. Без цього психотерапія стає ремеслом, вимощеним добрими намірами; на професійний рівень її піднімають зміни особистості» (М. Балінт).

Контрольні питання

1. Виокремте найбільш важливі теоретичні аспекти, знання яких необхідно груповому психологу.
2. Побудуйте психологічний портрет професіонала в сфері групової психокорекції.
3. Яким чином вибір засобів психокорекційного впливу залежить від стилю роботи групового психолога?
4. У чому відмінність ко-терапії й супервізії?
5. У чому особливість впливу професійної діяльності на особистість психолога?
6. Яка роль психолога в активізації психокорекційного впливу (терапевтичні фактори)?

Основна література:

1. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: учеб. Пособие / И. В. Вачков. –3-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2005. – 256 с.: ил.
2. Безносков С. П. Профессиональная деформация личности / С. П. Безносков – СПб. : Речь, 2004. – 271 с.

3. Кочюнас Р. Психологическое консультирование и групповая психотерапия: учеб. пособие для вузов / Р. Кочюнас . – 5-е изд., стереотип. – М.: Академический Проект: Гаудеамус, 2005. – 464 с.
4. Кулаков С. А. Практикум по супервизии в консультировании психотерапии / С. А. Кулаков. – СПб.: Речь, 2002. – 236 с.
5. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова –М.: Сфера, 2000. – 512 с.
6. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. –744 с.
7. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. –384 с.
8. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції: Навч. посібник. \ Т. С. Яценко – К.: Либідь, 1996. – 264 с.
9. Яценко Т.С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. \ Т. С. Яценко – К.: Вища шк., 2004. – 228 с.

Додаткова література:

1. Битянова Н. Р. Психология личностного роста: практическое пособие по проведению тренинга личностного роста / Н. Р. Битянова. – М.: Международная педагогическая академия, 1995. – 64 с.
2. Бойко В. В. Энергия эмоций в общении: взгляд на себя и на других / В. В. Бойко. – М.: Филинт, 1996. – 472 с.
3. Бурно М. Е. Справочник по клинической психотерапии: (Некоторые старые и новые способы лечения средствами души) / М. Е. Бурно. – М.: Рос. об-во медиков-литераторов, 1995. – 75с.
4. Инновационная психотерапия / Под ред. Д. Джоунса. – СПб.: Питер, 2001. – 384 с.
5. Каган В.Е. Понимая себя: взгляд психотерапевта / В. Е. Каган. – М.: Смысл, 2002. – 268 с.
6. Коттлер Дж. Совершенный психотерапевт. Работа с трудными клиентами / Дж. Коттлер. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
7. Линде Н.Д. Основы современной психотерапии / Н. Д. Линде. – М.: Академия, 2002. – 208 с.
8. Старшенбаум Г. В. Психотерапия в группе / Г. В. Старшенбаум. – М.: Изд-во Института психотерапии 2005. – 320 с.
9. Якобс Д., Дэвис, П., Мейер, Д. Супервизорство / Д. Якобс. – СПб.: БСК, 1997. – 236 с.

Модуль 2. Техніки групової роботи в різних теоретичних напрямках групової психокорекції.

Тема 4.Техніки роботи в гештальт-групах

Лабораторне заняття передбачає проведення і аналіз групової психокорекційної роботи в рамках гештальтпсихології та обговорення ходу заняття, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Психокорекційна робота в гештальт-групах». Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- історія розвитку гештальтпідходу до групової роботи;
- основні теоретичні поняття, які лежать в основі роботи з групою (фігура і фон, усвідомлення і зосередженість на теперішньому, функції захисту, зрілість і відповідальність);
- поведінка і стиль керування ведучого в гештальт-групах;
- основні процедури, які використовуються в гештальт-групах;
- можливості даного напрямку групової роботи;

Основна література:

1. Антология тяжелых переживаний: социально-психологическая помощь / Под ред. О.В. Красновой; Департамент междунар. развития; Рос.- Европ. Фонд. – М.: Принтер, 2002. – 336 с.
2. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
3. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д.Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
4. Психотерапия: учеб. для студ. мед. вузов / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 2000. – 536 с.
5. Пузиков В.Г. Технология ведения тренинга : метод. пособие для начин. тренеров / В.Г. Пузиков.- СПб. : Речь, 2005. - 224 с.
6. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.
7. Технологии социально-психологических тренингов / Под ред. С. А. Беличевой. – М.: Редакционно-издательский центр Консорциума "Социальное здоровье России", 2001. – 208 с.

Додаткова література:

1. Джеймс М., Джонгвард, Д. Рожденные выигрывать. Трансакционный анализ с гештальт упражнениями / М. Джеймс. – М.: Универс, 1995. – 243 с.
2. Инновационная психотерапия / Под ред. Д. Джоунса. – СПб.: Питер, 2001. – 384 с.
3. Малкина-Пых И. Г. Техники гештальта и когнитивной терапии / И. Г. Малкина-Пых. – М.: ЭКСМО, 2004. – 643 с.
4. Кроль Л. О. О том, что в зеркалах: очерки групповой психотерапии и тренинга / Л. О. Кроль. – М.: Класс, 1999. – 240 с.
5. Перлз Ф. Внутри и вне помойного ведра / Ф. Перлз. – СПб.: XXI век, 1995. – 447 с.

6. Польштер И. Интегрированная гештальт-терапия. Контуры теории и практики / И. Польштер. – М.: Рефл-Бук, 1997. – 357 с.

7. Старшенбаум Г. В. Психотерапия в группе / Г. В. Старшенбаум. – М.: Изд-во Института психотерапии 2005. – 320 с.

Тема 5. Трансактний аналіз в групі

Лабораторне заняття передбачає розгляд і практичне знайомство з основними методиками групової роботи, застосовуваними в рамках трансактного аналізу, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Трансактний аналіз в групі».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- джерела й історія розвитку трансактного аналізу;
- основні теоретичні поняття, що лежать в основі групових відносин: субособистість, Его-стани, аналіз ігор, транзакції, поглажування, основні життєві позиції, життєвий сценарій;
- поведінка й стиль керівництва ведучого в групах трансактного аналізу;
- основні процедури, застосовувані в трансактному аналізі;
- можливості даного напрямку групової роботи.

Основна література:

1. Берн Э. Групповая психотерапия / Пер. с англ. А. Ю. Калмыкова, В. К. Калининко, Е. С. Калмыковой. – М. : Академический Проект, 2000. –464 с.
2. Берн Э. Трансакционный анализ и психотерапия / Э. Берн / Пер. с англ. – СПб.: Братство, 1994. – 222 с.
3. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: учеб. Пособие / И. В. Вачков. - 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2005. – 256 с.: ил.
4. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
5. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
6. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.

Додаткова література:

1. Александров А. А. Современная психотерапия / А. А. Александров. – СПб.: Академический проект, 1997. – 335 с.
2. Баркер Ф. Использование метафор в психотерапии / Ф. Баркер. – Воронеж: НПОМОДЭК, 1995. – 224 с.

3. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры. Психология человеческой судьбы / Э. Берн. – СПб.: Специальная литература, 1996. – 389 с.
4. Бурно М. Е. Справочник по клинической психотерапии: (Некоторые старые и новые способы лечения средствами души) / М. Е. Бурно. – М.: Рос. об-во медиков-литераторов, 1995. – 75с.
5. Джеймс М., Джонгвард, Д. Рожденные выигрывать. Трансакционный анализ с гештальтупражнениями / М. Джеймс. – М.: Универс, 1995. – 243 с.
6. Кори Дж. Техники групповой психотерапии / Дж. Кори – СПб.: Питер, 2001. – 320 с.

Тема 6. Психодрама

Лабораторне заняття припускає практичне знайомство з особливостями організації й проведення психодрами, на основі реальної проблемної ситуації, аналіз і обговорення, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Психодрама в груповій роботі».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- історія розвитку психодрами;
- основні теоретичні поняття психодрами (рольова гра, спонтанність, теле, катарсис, інсайт).
- поведінка й стиль ведучого в психодрамі;
- основні процедури, що застосовуються в психодрамі;
- фази розвитку психодрами;
- можливості даного підходу в груповій психотерапії.

2. Докладно описати (перелічити героїв, обстановку, умови, зовнішні фактори тощо, реальну проблемну (кризову, критичну, психотравмуючу) ситуацію або подію, яку можна програти через психодраму, при цьому реальні імена учасників події змінюються.

Після опису проблемної ситуації необхідно вказати, хто з учасників даної проблемної ситуації є потенційним протогоністом, а хто стане «допоміжними Я», тобто необхідно розподілити ролі.

Основна література:

1. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: учеб. Пособие / И. В. Вачков. - 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2005. – 256 с.: ил.
2. Морено Я. Психодрама / Я. Морено. – М.: Апрель Пресс, ЭКСМО-Пресс, 2001. – 528

3. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
4. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
5. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.

Додаткова література:

1. Келлерман П. Ф. Психодрама крупным планом. Анализ терапевтических механизмов / П. Ф. Келлерман. – М.: Класс, 1998. – 240 с.
2. Киппер Д. Клинические ролевые игры и психодрама / Д. Киппер. – М.: Класс, 1993. – 275 с.
3. Кори Дж. Техники групповой психотерапии / Дж. Кори – СПб.: Питер, 2001. – 320 с.
4. Лейтс Г. Психодрама: теория и практика. Классическая психодрама Я. Морено / Г. Лейтс – М.: Прогресс, 1994. – 275 с.
5. Линде Н. Д. Основы современной психотерапии / Н. Д. Линде. – М.: Академия, 2002. – 208 с.
6. Морено Я. Психодрама / Я. Морено. – М.: Эксмо, 2001. – 274 с.
7. Нахимовский А. И. Практическая психотерапия / А. И. Нахимовский, В. В. Шишков. – СПб.: Питер, 2001. – 512 с.

Тема 7. Техніки роботи в тілесно-орієнтованих групах.

Лабораторне заняття припускає розгляд і практичне знайомство з основними методиками групової роботи, які застосовуються в рамках тілесної терапії, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Техніки роботи в тілесно-орієнтованих групах».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- історія розвитку групової тілесної терапії;
- основні теоретичні поняття тілесної терапії (енергія, м'язовий затиск, м'язовий панцир, ґрунт під ногами, броня характеру).
- особливості терапевтичних відносин, поведінка й стиль ведучого в тілесно-орієнтованих групах;
- основні процедури, які застосовуються в тілесно-орієнтованих групах;
- можливості й критика даного підходу в груповій психотерапії.

Основна література:

1. Болотова А. К. Прикладная психология : учеб. для студ. вузов по спец. "Психология" / А. К. Болотова, И. В. Макарова. – М.: Аспект пресс, 2002. – 383 с.
2. Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика: учеб. пособие для студентов старших курсов психологических факультетов и отделений университетов / А. Ф. Бондаренко. – М.: Издательство института психотерапии, 2000. – 368 с.
3. Курц Р. Телесно-ориентированная психотерапия. Метод Хакоми / Р. Курц. – М.: Класс, 2004. – 300 с.
4. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
5. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
6. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.
7. Сандомирский М. Психосоматика и телесная психотерапия: практ. руководство / М. Сандомирский. – М.: Класс, 2005. – 592 с.

Додаткова література:

1. Баскаков В. Хрестоматия по телесно-ориентированной терапии / В. Баскаков. – М.: ИОИ, 2006. – 192 с.
2. Вайнер И. Основы психотерапии / И. Вайнер. – 2-е междунар. изд. – СПб.: Питер, 2002. – 288 с.
3. Грэнлюнд Э. Танцевальная терапия. Теория, методика, практика / Э. Грэнлюнд. – СПб.: Речь, 2004. – 288 с.
4. Курис И. Биоэнергетика йоги и танца / И. Курис. – М.: Класс, 1994. – 200 с.
5. Лоуэн А. Психология тела / А. Лоуэн. – М.: Ин-т общегуманитарных исследований, 2000. – 204 с.
6. Лоуэн А. Терапия, которая использует язык тела (биоэнергетика) / А. Лоуэн. – СПб.: Речь, 2000. – 272 с.
7. Малкина-Пых И. Г. Телесная терапия / И. Г. Малкина-Пых. – М.: Эксмо, 2005. – 752 с.
8. Нахимовский А.И. Практическая психотерапия / А. И. Нахимовский, В. В. Шишков. – СПб.: Питер, 2001. – 512 с.
9. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли других людей по их жестам / А. Пиз. – Нижний Новгород: Ай-Кью, 1992. – 262 с.: ил.

Тема 8 . Екзистенціальна психотерапія в групі

Лабораторне заняття припускає проведення й аналіз групової зустрічі (навчальної) у рамках екзистенціального напрямку, аналіз й обговорення ходу заняття, обговорення есе, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «**Екзистенціальна психотерапія в групі**».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- джерела й історія розвитку екзистенціальної терапії;
- основні теоретичні поняття екзистенціальної терапії («екзистенція», «інтенціональність» свідомості, «буття», «автентичність», «екзистенціальний вакуум», «екзистенціальна тривога», «ноогенний невроз»);
- особливості поведінки й стиль керівництва ведучого в екзистенціально орієнтованих групах, саморозкриття психолога;
- основні процедури й техніки, які застосовуються в екзистенціально орієнтованих групах;
- можливості й критика даного підходу в груповій роботі.

2. Написати есе на тему «Сенс життя».

Основна література:

1. Александер Ф. Человек и его душа: познание и врачевание от древности до наших дней / Ф. Александер, Ш. Селесник; Пер. с англ. канд. мед. наук И. С. Козыревой, И. Е. – М. : Прогресс, 1995. – 608 с.
2. Антология тяжелых переживаний: социально-психологическая помощь / Под ред. О. В. Красновой; Департамент междунар. развития; Рос.- Европ. Фонд.- М.: Принтер, 2002. – 336 с.
3. Гнездилов А.В. Психология и психотерапия потерь: пособие по паллиативной медицине для врачей, психологов и всех интересующихся этой проблемой / А. В. Гнездилов. – СПб.: Речь, 2004. – 162 с.
4. Мэй Р. Искусство психологического консультирования / Р. Мэй. – М. : Апрель Пресс, ЭКСМО-Пресс, 2002. – 256 с.
5. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
6. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
7. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.

Додаткова література:

1. Бурно М.Е. Справочник по клинической психотерапии: (Некоторые старые и новые способы лечения средствами души) / М. Е. Бурно. – М.: Рос. об-во медиков-литераторов, 1995. – 75с.
2. Бьюдженталь Дж. Наука быть живым: диалоги между терапевтом и пациентами в гуманистической терапии / Дж. Бьюдженталь. – М.: Класс, 2007. – 336 с.
3. Бьюдженталь Дж. Искусство психотерапевта / Дж. Бьюдженталь. – СПб.: Питер, 2001. –304 с.
4. Вацлавик П. Как стать несчастным без посторонней помощи / П. Вацлавик. – 2-е изд.- М.: Прогресс, 1993. – 159 с.

5. Волков П.В. Разнообразие человеческих миров: руководство по профилактике душевных расстройств / П. В. Волков. – М.: Аграф, 2000. – 528 с.
6. Франкл В. Основы логотерапии. Психотерапия и религия / В. Франкл. – СПб.: Речь, 2000. – 285 с.
7. Франкл В. Психотерапия на практике: Пер.с нем. / В. Франкл. – СПб.: Речь, 2000. – 250 с.
8. Ялом И. Мамочка и смысл жизни. Психотерапевтические истории / И. Ялом. – М.: ЭКСМО, 2002. – 288 с.
9. Ялом И. Теория и практика групповой психотерапии / И. Ялом. – 5-е междунар. изд. – СПб.: Питер, 2000. – 640 с.: ил.
10. Ялом И. Экзистенциальная психотерапия / И. Ялом. – М.: Класс, 1999. – 576 с.

Тема 9. Когнітивно-поведінкові техніки в групі

Лабораторне заняття припускає розгляд і практичне знайомство з основними методиками групової роботи, рамках когнітивно-поведінкової психокорекції, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «**Когнітивно-поведінкові техніки в групі**».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- джерела й історія розвитку когнітивно-поведінкової психокорекції;
- основні теоретичні поняття когнітивно-поведінкової терапії (стимул, реакція, підкріплення, переробка інформації, базисні переконання, автоматичні думки, дисфункціональні когнітивні схеми, когнітивні помилки).
- особливості поведінки й стиль керівництва ведучого в когнітивно-поведінковій психокорекції;
- основні процедури й техніки, застосовувані в когнітивно-поведінковій психокорекції;
- можливості й критика даного підходу в груповій роботі.

Основна література:

1. Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика: учеб. пособие для студентов старших курсов психологических факультетов и отделений университетов / А. Ф. Бондаренко. – М.: Издательство института психотерапии, 2000. – 368 с.
2. Гладкова С. Аутотренинг. Антистрессовые методики / С. Гладкова. – Ростов-н/Д.: Феникс, 2005. – 320 с.

3. Оганесян Н. Т. Методы активного социально-психологического обучения: тренинги, дискуссии, игры / Н. Т. Оганесян . – М.: Ось-89, 2002. – 176 с.
4. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
5. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
6. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.
7. Пузиков В. Г. Технология ведения тренинга : метод. пособие для начин. тренеров / В. Г. Пузиков. – СПб. : Речь, 2005. – 224 с.
8. Чистякова М. И. Психогимнастика / Под ред. М. И. Буянова. – 2-е изд. – М.: Просвещение, ВЛАДОС, 1995. – 159 с.: ил.

Додаткова література:

1. Люшер М. Сигналы личности. Ролевые игры и их мотивы / М. Люшер. – Воронеж: МОДЭК, 1996. – 178 с.
2. Малкина-Пых И. Г. Техники гештальта и когнитивной терапии /И. Г. Малкина-Пых. – М.: ЭКСМО, 2004. – 643 с.
3. Мейер В. Методы поведенческой терапии /В. Мейер. – СПб.: Речь, 2002. – 256 с.
4. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли других людей по их жестам /А. Пиз. – Нижний Новгород: Ай-Кью, 1992. – 262 с.: ил.
5. Федоров А. П. Когнитивно-поведенческая психотерапия / А. П. Федоров. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.

Тема 10. Нейролінгвістичне програмування в психокорекційній групі. (техніки візуалізації в практиці групової роботи)

Лабораторне заняття припускає розгляд і практичне знайомство з основними методиками групової роботи, які застосовуються в рамках нейролінгвістичного програмування, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «**Нейролінгвістичне програмування в психокорекційній групі**». Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- джерела й історія розвитку нейролінгвістичного програмування;
- основні теоретичні поняття й принципи НЛП (візуалізація, репрезентативні системи.);
- особливості поведінки й стиль керівництва ведучого в НЛП;
- основні процедури й техніки, застосовувані в НЛП;
- можливості й критика даного підходу в груповій роботі.
- етичні аспекти використання НЛП-технологій.

Основна література:

1. Бэндлер Р. Рефрейминг: ориентация личности с помощью речевых стратегий / Р. Бэндлер. – Воронеж: МОДЭК, 1995. – 256 с.
2. Ковалев С. В. Введение в современное НЛП. Психотехнологии личностной эффективности: учеб. пособие / С. В. Ковалев. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Моск. психол.- соц. ин-т; Флинта, 2004. – 552 с.
3. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
4. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.

Додаткова література:

1. Баркер Ф. Использование метафор в психотерапии / Ф. Баркер. – Воронеж: НПОМОДЭК, 1995. – 224 с.
2. Боденхамер Б. Учебник магии НЛП / Б. Боденхамер. – М.: Прайм-Еврознак, 2004. – 356 с.
3. Бэндлер Р. Магия в действии / Р. Бэндлер. – М.: Прозерпина, 1995. – 175 с.
4. Гордеев М. Н. НЛП в психотерапии / М. Н. Гордеев, Е. Г. Гордеева. – М.: Изд-во Ин-та Психотерапии, 2002. – 264 с.

Тема 11. Кататимно-імагінативна психотерапія в групі (символодрама)

Лабораторне заняття припускає розгляд і практичне знайомство з основними методиками групової роботи, які застосовуються в рамках кататимно-імагінативної терапії, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «**Кататимно-імагінативна психотерапія в групі**».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- історія розвитку кататимно-імагінативної терапії;
- основні теоретичні поняття символдрами (мотив, образ, робота зі сновидіннями, імагінації).
- особливості поведінки й стиль керівництва ведучого в символдрамі;
- основні процедури й техніки, застосовувані в кататимно-імагінативній терапії;
- можливості й критика даного підходу в груповій роботі.

Основна література:

1. Адлер А. Понять природу человека / Пер. с нем. Е. А. Цыпина; Ред. М. В. Козикова. – СПб.: Гуманитарное агентство "Академический проект", 2000. – 256 с.

2. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: учеб. пособие / И. В. Вачков. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2005. – 256 с.: ил.
3. Гулина М. А. Терапевтическая и консультативная психология / М. А. Гулина. – СПб.: Речь, 2001. – 348 с.
4. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
5. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.

Додаткова література:

1. Залесский Д. Г. Луг зеленый: метод символдрамы на «русской почве» / Д. Г. Залесский // Журнал практического психолога. – 1996. – № 5. – С. 53-54.
2. Кеннард Д. Групп-аналитическая психотерапия / Д. Кеннард, Дж. Робертс, Д. Уинтер. – СПб.: Питер, 2002. – 192с.: ил.
3. Лебедев В. Б. Миры воображения. Руководство по интерактивной имагогике / В. Б. Лебедев. – М.: Изд-во Ин-та Психотерапии, 2002. – 229 с.
4. Лейнер Х. Кататимное переживание образов / Х. Лейнер. – М.: Эйдос, 1996. – 275 с.
5. Остер Д. Рисунок в психотерапии / Д. Остер. – М.: Маркетинг, 2005. – 182 с.
6. Парамонова, А.В. Сны наяву: использование метода символдрамы в психоаналитической психотерапии детей и подростков / А. В. Парамонова. – М.: Ростиздат, 2005. – 366 с.
7. Рутан Дж., Стоун, У. Психодинамическая групповая психотерапия / Дж. Рутан. – СПб.: Питер, 2002. – 400 с.
8. Тейлор Дж. Работа со сновидениями: Практическое руководство /Дж. Тейлор. – М.: Институт психотерапии, 2000. – 224 с.

Тема 12. Арт-терапія в групі

Лабораторне заняття припускає розгляд і практичне знайомство з основними методиками групової роботи, які застосовуються в рамках арт-терапії, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «**Арт-терапія в групі**».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- історія розвитку арт-терапії;
- основні теоретичні поняття й терапевтичні механізми арт-терапії;
- поведінка й функції вуючого в арт-терапевтичних групах;

- основні процедури й техніки, застосовувані в арт-терапії;
- можливості й критика даного підходу групової роботи.

Основна література

1. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по креативной терапии: учеб. пособие / Т.Д. Зинкевич-Евстигнеева; Т.М. Грабенко. – СПб.: Речь, 2003. – 400 с.: ил.
2. Копытин А. Е. Руководство по групповой арт-терапии / А. Е. Копытин. – СПб.: Речь, 2003. – 320 с.
3. Лебедева Л. Д. Практикум по арт-терапии: подходы, диагностика, система занятий / Л. Д. Лебедева. – СПб.: Речь, 2003. – 256 с.
4. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
5. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
6. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам. – СПб.: Питер, 1998. – 384 с.
7. Сакович Н. А. Технология игры в песок. Игры на мосту / Н. А. Сокович. – СПб.: Речь, 2006. – 174 с.
8. Ферс Г. Тайный мир рисунка. Исцеление через искусство / Г. Ферс. – СПб.: Деметра, 2003. – 176 с.: ил.

Додаткова література:

1. Бурно М. Е. Начала терапии творческим самовыражением: учеб. пособие / М. Е. Бурно – М.: БИ, 1998. – 70с.
2. Гиппиус С. В. Тренинг развития креативности. Гимнастика чувств. / С. В. Гиппиус – СПб.: Речь, 2001. – 346 с.
3. Дейкер-Фойгт Г. Введение в музыкотерапию / Г. Дейкер-Фойгт. – СПб.: Питер, 2003. – 208 с.
4. Дженнингс С. Сны, маски и образы. Практикум по арт-терапии / С. Дженнингс. – М.: ЭКСМО, 2003. – 384 с.
5. Остер Д. Рисунок в психотерапии / Д. Остер. – М.: Маркетинг, 2005. – 182 с.
6. Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина. – СПб.: Питер, 2000. – 448 с.

Тема №13. Можливості застосування казкотерапії в груповій роботі.

Лабораторне заняття припускає знайомство з казкотерапією як методом групової роботи, розгляд різних варіантів групової роботи з казкою, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

1. Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «**Можливості застосування казкотерапії в груповій роботі**».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- терапевтичні функції казки;
- особливості використання казкотерапії з дорослими й дітьми;
- основні прийоми роботи з казкою;
- можливості казкотерапії.

Основна література:

1. Гнездилов А. В. Авторская сказкотерапия. Дым старого камина (сказки доктора Баллу) / А. В. Гнездилов. – СПб. : Речь, 2003. – 292 с.
2. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по сказкотерапии / Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева. – СПб.: Речь, 2002. – 310 с.
3. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Психодиагностика через рисунок в сказкотерапии / Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева, Д. Б. Кудзилов. – СПб.: Речь, 2003. – 310 с.
4. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
5. Тренинг по сказкотерапии / Под ред. Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева. – СПб.: Речь, 2006. – 170 с.
6. Черняева С. А. Психотерапевтические сказки и игры / С. А. Черняева. – СПб.: Речь, 2004. – 168 с.

Додаткова література:

1. Бурно М. Е. Начала терапии творческим самовыражением: учеб. пособие / М. Е. Бурно – М.: БИ, 1998. – 70с.
2. Гиппиус С. В. Тренинг развития креативности. Гимнастика чувств. – СПб.: Речь, 2001. – 346 с.
3. Дженнингс С. Сны, маски и образы. Практикум по арт-терапии / С. Дженнингс. – М.: ЭКСМО, 2003. – 384 с.
4. Остер Д. Рисунок в психотерапии Д. Остер. – М.: Маркетинг, 2005. – 182 с.
5. Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина. – СПб.: Питер, 2000. – 448 с.

Тема № 14. Можливості застосування ігротерапії в групі

Лабораторне заняття припускає знайомство з ігротерапією як напрямком групової роботи, аналіз особливостей організації ігротерапії з дітьми й дорослими, застосування деяких технік ігрової терапії, заповнення щоденників рефлексії.

Проведення лабораторного заняття базується на самостійній роботі студента, тому передбачена перевірка опорних конспектів, з метою контролю теоретичної підготовки студента до заняття.

Завдання СРС

Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «**Можливості застосування ігротерапії в групі**».

Інформаційні блоки, зміст яких повинен бути відображений в опорному конспекті:

- історія виникнення й розвитку ігротерапії;
- ігротерапія в різних психологічних напрямках;
- корекційні механізми ігротерапії;
- форми й види ігротерапії;
- особливості використання ігротерапії в дитячому віці;
- психокорекційні можливості ігротерапії.

Основна література:

1. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по креативной терапии: учеб. пособие / Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева; Т. М. Грабенко. – СПб.: Речь, 2003. – 400 с.: ил.
2. О'Коннор К. Теория и практика игровой психотерапии / К. О' Коннор. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 461 с.
3. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
4. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
5. Психологический тренинг в группе: игры и упражнения: учеб. пособие / Авт.- сост. Т. Л. Бука, М. Л. Митрофанова. – М.: Изд-во Ин-та психотерапии, 2005. – 142 с.
6. Черняева, С.А. Психотерапевтические сказки и игры / С.А. Черняева. – СПб.: Речь, 2004. – 168 с.

Додаткова література:

1. Джинотт Х. Групповая психотерапия с детьми. Теория и практика игровой терапии. / Х. Джинотт – М.: Институт психотерапии, 2005. – 367 с.
2. Желдак И. М. Практикум по групповой психотерапии детей и подростков с коррекцией семейного воспитания / И. М. Желдак. – М.: Ин-т общегуманитар. исследований, 2001. – 227 с.
3. Захаров А. И. Неврозы у детей и психотерапия / А. И. Захаров. – СПб.: СОЮЗ, 1998. – 336с.
4. Карабанова О. А. Игра в коррекции психического развития ребенка / О. А. Карабанова. – М.: Рос. педагогическое агентство, 1997. – 191 с.
5. Кэдьусон Х. Практикум по игровой психотерапии / Х. Кэдьусон. – СПб.: Питер, 2002. – 416 с.
6. Лэндрет Г. Л. Игровая терапия: искусство отношений / Г. Л. Линдрэт. – М.: Международная педагогическая академия, 1994. – 368 с.
7. Панфилова М. А. Игровая терапия общения. Тесты и коррекционные игры / М. А. Панфилова. – М.: Гном и Д, 2000. – 160 с.

5. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ»

Теми самостійної роботи студента

№ з/п	Назва теми	Літ-ра	Форма контролю	Денна форма		Заочна форма	
				Кількість годин	бали	Години	бали
1	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Психокорекційна робота в гештальт-групах».	1-10, 47, 97, 98,	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	8	3	20	3
2	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Транзактний аналіз в групі».	1-10, 19, 20, 25, 47,	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	8	3	22	3
3	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Психодрама в груповій роботі».	5,61, 63,77,8 8,89	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	8	3	22	3
4	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Техніки роботи в тілесно-орієнтованих групах».	19, 46,71, 80, 81,84, 107,121	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	8	3	22	3
5	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Екзистенціальна психотерапія в групі».	16,35, 87, 132, 133, 134	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	8	3	20	3

6	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Когнітивно-поведінкові техніки в групі».	5, 29, 92, 112, 125	Конспект першоджерел Бесіда на занятті	8	3	20	3
7	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Нейролінгвістичне програмування в психокорекційній групі».	32, 33, 45, 64, 67, 92, 112	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	6	2	20	2
8	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Кататимно-імагінативна психотерапія в групі».	5, 29, 54, 67, 76	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	8	3	20	3
9	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Арт-терапія в групі».	49, 51, 65, 74, 75, 94, 106, 126	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	7	3	20	3
10	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Можливості застосування казкотерапії в груповій роботі».	42, 56, 57, 58, 111	Конспект на основі першоджерел Бесіда на занятті	7	2	20	2
11	Використовуючи рекомендовану літературу скласти опорний конспект за темою «Можливості застосування ігротерапії в групі».	60, 73, 82, 95, 100	Конспект на основі першоджерел на Бесіда занятті	8	2	22	2
				84	30	228	30

Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Денна форма		Заочна форма	
		Години	Бали	Год.	бали
1	Оформлення протоколу колекційного заняття	10	5	60	10
2	Підготовка психокорекційної вправи	10	5	60	10
	Разом	20	10	120	20

6. Методи контролю: організація модульного контролю знань

Методика поточного контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Практикум з групової психокорекції» включає проведення контрольної роботи (для студентів денної форми навчання) та підсумкового контролю у формі заліку.

Модульна контрольна робота (для студентів денної форми) з навчальної дисципліни «Практикум з групової психокорекції» передбачає 3 варіанти завдань з переліку теоретичних питань та тестових завдань. Кожен варіант складається викладачем вибірково з нижченаведених переліків теоретичних та тестових завдань.

Варіант складається з двох теоретичних питань (кожне оцінюється в 20 балів) та десяти тестових завдань (кожне оцінюється в 1 бал). Максимальна сума отриманих студентом балів таким чином може становити 50 балів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Основні завдання групової психокорекції в пізнавальній сфері, в емоційній сфері, в поведінковій сфері.
2. Умови комплектування психокорекційної групи (розмір, склад, тематика проблем тощо).
3. Назвіть та охарактеризуйте основні фази розвитку групи.
4. Основні принципи функціонування психокорекційної групи.
5. Терапевтичні фактори (фактори ефективності) психокорекційної роботи в групі.
6. Зміст та значення групової динаміки в психокорекційній роботі.
7. Розкрити значення групових ролей в групі.
8. Групова згуртованість: формування та значення в психокорекційній роботі.
9. Групова напруженість: поява та значення в психокорекційній роботі.
10. Характеристика групової дискусії як методу групової роботи.
11. Характеристика рольової гри як методу групової роботи.
12. Характеристика психокорекційних вправ як методу групової роботи.

13. Релаксаційні методи в психокорекційній групі їх характеристика та значення.
14. Характеристика етапів чи фаз групового процесу.
15. Керівництво психокорекційною групою: ролі психолога.
16. Охарактеризуйте теоретичний підхід за схемою: суть, основні поняття, показання та обмеження, позиції психолога.
17. Підготувати психокорекційну вправу роздрукувати і проаналізувати якість і відповідність проведення на різних етапах психокорекційної роботи.

ЗРАЗКИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. У найменшому ступені сутність психологічної корекції розкриває поняття:
 - а) клініко-психологічне втручання
 - б) психотерапія
 - в) вплив
 - г) психологічна інтервенція
2. Короткочасний вплив на людину з метою зняття гострих симптомів відхилень у розвитку називається
 - а) симптоматична корекція
 - б) корекція каузального типу
 - в) нівелювання проблематики
 - г) коректування дезадаптивних способів функціонування
3. Корекція, спрямована на джерела й причини відхилень, називається
 - а) психотерапевтична інтервенція
 - б) переучування
 - в) корекція каузального типу
 - г) симптоматична корекція
4. Побудова корекційної програми з урахуванням причин і джерел відхилення відповідає принципу
 - а) принципу корекції «зверху вниз»
 - б) принципу системності
 - в) принципу єдності діагностики й корекції
 - г) принципу нормативності розвитку
5. Необхідність врахування в корекційній роботі профілактичних і розвиваючих завдань реалізує принцип
 - а) системності розвитку
 - б) нормативності розвитку
 - в) діяльнісний принцип
 - г) принцип корекції «знизу нагору»

6. Важливість врахування стадій онтогенетичного розвитку в психокорекції реалізує принцип:
- а) системності розвитку
 - б) нормативності розвитку
 - в) діяльністний принцип
 - г) принцип корекції «знизу нагору»
7. Психокорекційна робота спрямована на створення «зони ближчого розвитку» відображена у принципі:
- А) нормативності розвитку
 - Б) принципі корекції «зверху вниз»
 - В) принципі корекції «знизу вверху»
 - Г) діяльністному принципі
8. Психокорекцію, яка носить випереджальний характер і вибудовується як психологічна діяльність, що спрямована на своєчасне формування психологічних новоутворень, реалізується у принципі:
- А) нормативності розвитку
 - Б) принципі корекції «знизу вверху»
 - В) принципі корекції «зверху вниз»
 - Г) діяльністному принципі
9. Основний зміст корекційної роботи базується на вправах та тренуванні уже наявних психологічних якостей і реалізується у принципі:
- А) нормативності розвитку
 - Б) принципі корекції «знизу вверху»
 - В) принципі корекції «зверху вниз»
 - Г) діяльністному принципі
10. Організація активної діяльності клієнта в ході корекційно-розвивальних впливів реалізується в принципі:
- А) нормативності розвитку
 - Б) принципі корекції «знизу вверху»
 - В) принципі корекції «зверху вниз»
 - Г) діяльністному принципі
11. Найбільш повно складові психокорекційної ситуації представлені:
- А) психолог, клієнт, теорія, набір процедур, спеціальні соціальні стосунки
 - Б) психотерапевт, теорія, клієнт, техніки і методи, мікроклімат
 - В) психолог, клієнт, опір, техніки і методи
 - Г) психолог, клієнт, набір процедур, мікроклімат, інтрапсихічні процеси.
12. Психокорекційна програма в якій чітко визначені необхідні матеріали, розписані етапи корекції, вимоги до учасників є:
- А) вільною програмою
 - Б) типовою програмою
 - В) стандартизованою програмою
 - Г) настановчою програмою
13. Психокорекційна програма, яку психолог складає самостійно, визначає цілі і завдання етапів корекції, продумовує хід зустрічей, відмічає орієнтири результатів досягнень для переходу на наступні етапи корекції називається:

- А) вільною програмою
 Б) типовою програмою
 В) стандартизованою програмою
 Г) настановчою програмою
15. Термін «комплекс неповноцінності» належить
 а) З.Фройдю в) А.Адлеру
 б) А.Еллісу г) Е.Берну
16. Самість як центральне поняття розглядається в концепції
 а) Є.Торндайка в) А.Бека
 б) К.Роджерса г) К. Юнга.
17. Сенс життя як центральне поняття розглядається в концепції
 а) Ф.Перлза в) Д.Роттера
 б) В.Франкла г) Б.Скіннера
18. Основоположником психодрами є:
 А) Карл Роджерс В) Якоб Морено
 Б) Ерік Берн Г) Карл Вітакер
19. Опір – це
 а) імпульсивна дія, спрямована на захист звичної ідентичності й знайомого світу від того, що сприймається як загроза;
 б) приписування своїй проблемі деяких властивостей: «Моя незручність робить мене нещасним»;
 в) самостійне або за допомогою своєчасних інтерпретацій фахівця усвідомлення своїх проблем;
 г) усвідомлення свого болю й суму з приводу подій, що відбуваються
20. Важливість Я-Концепції людей, що залежить від способів, якими вони усвідомлюють і визначають себе, розглядає:
 а) когнітивний підхід;
 б) поведінковий підхід;
 в) психодинамічний підхід;
 г) клієнт-центрований підхід;
21. Основоположником гештальтпсихології є:
 а) Зигмунд Фрейд; в) Карл Вітакер;
 б) Фріц Перлз; г) Карл Роджерс
22. Поворот на себе як захисний механізм психіки називається:
 а) раціоналізація в) ретрофлексія
 б) ідентифікація г) компенсація
23. До глибинної психології не відноситься
 А) психоаналіз З. Фрейда
 Б) індивідуальна психологія А. Адлера
 В) раціонально-емотивна терапія А. Елліс
 Г) аналітична психологія К. Юнга
24. Основними ознаками малої психокорекційної групи є всі нищеперераховані за виключенням:
 А) внутрішньої організації
 Б) певних стосунків між учасниками

- В) здатності учасників включатися у узгоджувані дії
 - Г) прагненні вести себе у відповідності з нормами
 - Д) об'єднанні за соціальною ознакою
25. Кількісна межа малої психокорекційної групи:

- А) 5 людей;
- б) 10 людей;
- в) 15 людей;
- г) 20 людей;
- д) 25 людей.

ЗРАЗОК МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Назвіть та охарактеризуйте основні фази розвитку групи.
2. Охарактеризуйте арт-терапевтичний підхід в психокорекційній роботі за схемою: суть, основні поняття, показання та обмеження, позиції психолога.
3. Вкажіть правильні відповіді:
 1. У найменшому ступені сутність психологічної корекції розкриває поняття:
 - а) клініко-психологічне втручання
 - б) психотерапія
 - в) вплив
 - г) психологічна інтервенція
 2. Короткочасний вплив на людину з метою зняття гострих симптомів відхилень у розвитку називається
 - а) симптоматична корекція
 - б) корекція каузального типу
 - в) нівелювання проблематики
 - г) коректування дезадаптивних способів функціонування
 3. Корекція, спрямована на джерела й причини відхилень, називається
 - а) психотерапевтична інтервенція
 - б) переучування
 - в) корекція каузального типу
 - г) симптоматична корекція
 4. Побудова корекційної програми з урахуванням причин і джерел відхилення відповідає принципу
 - а) принципу корекції «зверху вниз»
 - б) принципу системності
 - в) принципу єдності діагностики й корекції
 - г) принципу нормативності розвитку
 5. Необхідність врахування в корекційній роботі профілактичних і розвиваючих завдань реалізує принцип
 - а) системності розвитку
 - б) нормативності розвитку

- в) діяльнісний принцип
 - г) принцип корекції «знизу нагору»
6. Важливість врахування стадій онтогенетичного розвитку в психокорекції реалізує принцип:
- а) системності розвитку
 - б) нормативності розвитку
 - в) діяльнісний принцип
 - г) принцип корекції «знизу нагору»
7. Основними ознаками малої психокорекційної групи є всі нищеперераховані за виключенням:
- А) внутрішньої організації
 - Б) певних стосунків між учасниками
 - В) здатності учасників включатися у узгоджувані дії
 - Г) прагненні вести себе у відповідності з нормами
 - Д) об'єднанні за соціальною ознакою
8. Кількісна межа малої психокорекційної групи:
- А) 5 людей;
 - б) 10 людей;
 - в) 15 людей;
 - г) 20 людей;
 - д) 25 людей.
9. Найбільш повно складові психокорекційного комплексу представлені:
- А) діагностичний блок, профілактичний блок, корекційний блок, блок оцінки ефективності
 - Б) діагностичний блок, установчий блок, корекційний блок, блок оцінки ефективності корекційних впливів
 - В) діагностичний блок, установчий блок, корекційний блок, прогностичний блок
 - Г) прогностичний блок, корекційний блок, блок заключення результативності, діагностичний блок
10. Основоположником психодрами є:
- А) Карл Роджерс
 - Б) Ерік Берн
 - В) Якоб Морено
 - Г) Карл Вітакер

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (залік)

1. Поняття, основні цілі і завдання групової психокорекції.
2. Співвідношення понять «групова психотерапія», «групова психокорекція» та «груповий тренінг».
3. Переваги та обмеження в застосуванні групової психокорекції.
4. Показання та протипоказання для участі в груповій психокорекції.
5. Специфіка групової форми психокорекції.

6. Особливості комплектування групи.
7. Групова динаміка.
8. Види психокорекційних груп.
9. Етапи групової психокорекційної роботи.
10. Функції й завдання ведучого психокорекційної групи.
11. Модель ефективного професіонала в сфері групової роботи.
12. Теоретична підготовка ведучого психокорекційної групи.
13. Практична підготовка ведучого психокорекційної групи.
14. Особистісна готовність ведучого психокорекційної групи.
15. Ролі ведучого й стилі керівництва групою.
16. Психокорекційний вплив групи: терапевтичні фактори.
17. Історія розвитку гештальтпідходу до групової роботи.
18. Основні теоретичні поняття, які лежать в основі роботи з групою в гештальтпідході (фігура і фон, усвідомлення і зосередженість на теперішньому, функції захисту, зрілість і відповідальність).
19. Поведінка і стиль керування ведучого в гештальт-групах.
20. Основні процедури, які використовуються в гештальт-групах.
21. Можливості гештальтпідходу в груповій роботі.
22. Джерела й історія розвитку транзактного аналізу в груповій психокорекції.
23. Основні теоретичні поняття, що лежать в основі групових відносин: субособистість, Его-стани, аналіз ігор, транзакції, поглажування, основні життєві позиції, життєвий сценарій.
24. Поведінка й стиль керівництва ведучого в групах транзактного аналізу.
25. Основні процедури, застосовувані в транзактному аналізі.
26. Можливості транзактного аналізу в груповій роботі.
27. Історія розвитку психодрами.
28. Основні теоретичні поняття психодрами (рольова гра, спонтанність, теле, катарсис, інсайт).
29. Поведінка й стиль ведучого в психодрамі.
30. Основні процедури, що застосовуються в психодрамі;
31. Можливості психодрами в груповій роботі.
32. Історія розвитку групової тілесної терапії.
33. Основні теоретичні поняття тілесної терапії (енергія, м'язовий затиск, м'язовий панцир, ґрунт під ногами, броня характеру).
34. Особливості терапевтичних відносин, поведінка й стиль ведучого в тілесно-орієнтованих групах.
35. Основні процедури, які застосовуються в тілесно-орієнтованих групах.
36. Можливості тілесно-орієнтованого підходу в груповій роботі.
37. Основні теоретичні поняття екзистенціальної терапії («екзистенція», «інтенціональність» свідомості, «буття», «автентичність», «екзистенціальний вакуум», «екзистенціальна тривога», «ноогенний невроз»).

38. Особливості поведінки й стиль керівництва ведучого в екзистенціально орієнтованих групах, саморозкриття психолога;
39. Основні процедури й техніки, які застосовуються в екзистенціально орієнтованих групах.
40. Можливості й критика екзистенціального підходу в груповій роботі.
41. Джерела й історія розвитку когнітивно-поведінкової психокорекції.
42. Основні теоретичні поняття когнітивно-поведінкової терапії (стимул, реакція, підкріплення, переробка інформації, базисні переконання, автоматичні думки, дисфункціональні когнітивні схеми, когнітивні помилки).
43. Особливості поведінки й стиль керівництва ведучого в когнітивно-поведінковій психокорекції.
44. Основні процедури й техніки, застосовувані в когнітивно-поведінковій психокорекції.
45. Джерела й історія розвитку нейролінгвістичного програмування;
46. Основні теоретичні поняття й принципи НЛП (візуалізація, репрезентативні системи.)
47. Особливості поведінки й стиль керівництва ведучого в НЛП.
48. Основні процедури й техніки, застосовувані в НЛП.
49. Етичні аспекти використання НЛП-технологій.
50. Історія розвитку кататимно-імагінативної терапії.
51. Основні теоретичні поняття символодрами (мотив, образ, робота зі сновидіннями, імагінації).
52. Особливості поведінки й стиль керівництва ведучого в символодрамі.
53. Основні процедури й техніки, застосовувані в кататимно-імагінативній терапії.
54. Історія розвитку арт-терапії.
55. Основні теоретичні поняття й терапевтичні механізми арт-терапії.
56. Поведінка й функції ведучого в арт-терапевтичних групах.
57. Основні процедури й техніки, застосовувані в арт-терапії.
58. Психокорекційні функції казки.
59. Особливості використання казкотерапії з дорослими й дітьми в груповій роботі.
60. Основні прийоми роботи з казкою
61. Можливості казкотерапії в психокорекційній роботі.
62. Історія виникнення й розвитку ігротерапії.
63. Ігротерапія в різних психологічних напрямках.
64. Корекційні механізми ігротерапії.
65. Форми й види ігротерапії.
66. Особливості використання ігротерапії в дитячому віці.
67. Психокорекційні можливості ігротерапії.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна література

1. Витакер Д. С. Группа как инструмент психологической помощи / Пер. с англ. В. П. Чурсина. – М.: Независимая фирма «Класс», 2000. – 432 с. – (Библиотека психологии и психотерапии, вып. 77).
2. Кузікова С.Б. Основи психокорекції : навч. посіб. / С. Б. Кузікова. — К. : Академвидав, 2012. — 320 с. — (Серія «Альма-матер»).
3. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навч. посібник. / С. Б. Кузікова. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 278с.
4. Рудестам К. Групповая психотерапия / К. Рудестам.- СПб.: Питер, 1998.- 384 с.
5. Старшенбаум Г. В. Психотерапия в группе / Г.В. Старшенбаум. - М.: Изд-во Института психотерапии 2005. - 320 с.
6. Хухлаева О. В. Основы психологического консультирования и психологической коррекции: Учеб. пособие для студентов высш. пед. учеб. завед. / О. В. Хухлаева. – М: Издательский центр "Академия", 2001. – 208 с.
7. Чистякова М. И. Психогимнастика / Под ред. М. И. Буянова. – 2-е изд.- М.: Просвещение, ВЛАДОС, 1995.- 159 с.: ил.
8. Ялом И. Теория и практика групповой психотерапии / И. Ялом. – 5-е между-нар. изд. - СПб.: Питер, 2000. – 640 с.: ил.
9. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: навч. посіб. / Т. С. Яценко – К.: Вища шк., 2006. – 382 с.:іл.
10. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції: Навч. посібник. / Т. С. Яценко – К.: Либідь, 1996. – 264 с.
11. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. / Т. С. Яценко – К.: Вища шк., 2004. – 228 с.

Додаткова література:

12. Абдурахманов Р. А. Введение в общую психологию и психотерапию: учеб. пособие / Р. А. Абдурахманов. – 2-е изд., стереотип. – М.: Моск. псих.- соц. ин-т; Воронеж: НПО "МОДЭК", 2003. – 304 с.
13. Абрамова Г. С. Практическая психология. / Г. С. Абрамова. – М: Academia, 1997 – 386 с.
14. Адлер А. Понять природу человека / А. Адлер / Пер. с нем. Е. А. Цыпина; ред. М. В. Козикова. – СПб. : Гуманитарное агентство "Академический проект", 2000. – 256 с.
15. Александер Ф. Человек и его душа: познание и врачевание от древности до наших дней / Ф. Александер, Ш. Селесник; Пер. с англ. канд. мед. наук И. С. Козыревой, И. Е. Киселевой. – М. : Прогресс, 1995. – 608 с.
16. Ананьев В.А. Встреча с целителем: методика трансово-медиативной саморегуляции: Аудиокассета / В. А.Ананьев – М.: Иматон, 2002. – 32 с.

17. Антология тяжелых переживаний: социально-психологическая помощь / Под ред. О.В. Красновой; Департамент междунар. развития; Рос.- Европ. Фонд. – М.: Принтер, 2002. – 336 с.
18. Баркер Ф. Использование метафор в психотерапии / Ф. Баркер. – Воронеж: НПО МОДЭК, 1995. – 224 с.
19. Баскаков В. Хрестоматия по телесно-ориентированной терапии / В. Баскаков. – М.: ИОИ, 2006. – 192 с.
20. Безносков С.П. Профессиональная деформация личности / Безносков С. П. – СПб. : Речь, 2004. – 271 с.
21. Берн Э. Групповая психотерапия / Пер. с англ. А. Ю. Калмыкова, В. К. Калининко, Е. С. Калмыковой. – М. : Академический Проект, 2000. – 464 с.
22. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры. Психология человеческой судьбы / Э. Берн. – СПб.: Специальная литература, 1996. – 389 с.
23. Берн Э. Трансакционный анализ и психотерапия / Пер. с англ. – СПб.: Братство, 1994. – 222 с.
24. Битянова Н. Р. Психология личностного роста: практическое пособие по проведению тренинга личностного роста / Н. Р. Битянова. – М.: Международная педагогическая академия, 1995. – 64 с.
25. Бойко В. В. Энергия эмоций в общении: взгляд на себя и на других / В. В. Бойко. – М.: Филинт, 1996. – 472 с.
26. Болотова А. К. Прикладная психология : учеб. для студ. вузов по спец. "Психология" / А. К. Болотова, И. В. Макарова. – М.: Аспект пресс, 2002. – 383 с.
27. Большаков В. Ю. Психотренинг : Социодинамика. Упражнения. Игры / В. Ю. Большаков. – СПб.: Социально-психологический центр, 1996. – 380 с.: ил.
28. Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика: учеб. пособие для студентов старших курсов психологических факультетов и отделений университетов / А. Ф. Бондаренко. – М.: Издательство института психотерапии, 2000. – 368 с.
29. Браткин А. Чемоданчик тренера. 10 продаваемых тренингов / А. Браткин, И. Скоробогатова. – М.: Генезис, 2004. – 205 с.
30. Бурлачук Л. Ф. Основы психотерапии: учеб. пособие / Л. Ф. Бурлачук, И. А. Грабская, А. С. Кочарян. – М.: Алетейа, 1999. – 317с.: ил.
31. Бурно М. Е. Начала терапии творческим самовыражением: учеб. пособие / М. Е. Бурно – М.: БИ, 1998. – 70с.
32. Бэндлер Р. Магия в действии / Р. Бэндлер. – М.: Прозерпина, 1995. – 175 с.
33. Бэндлер Р. Рефрейминг: ориентация личности с помощью речевых стратегий / Р. Бэндлер. – Воронеж: МОДЭК, 1995. – 256 с.
34. Бьюдженталь Дж. Искусство психотерапевта / Дж. Бьюдженталь. – СПб.: Питер, 2001. – 304 с.

35. Бьюдженталь Дж. Наука быть живым: диалоги между терапевтом и пациентами в гуманистической терапии / Дж. Бьюдженталь. – М.: Класс, 2007. – 336 с.
36. Васильев Н. Н. Тренинг преодоления конфликтов / Н. Н. Васильев. – СПб.: Речь, 2003. – 174 с.
37. Вацлавик П. Как стать несчастным без посторонней помощи / П. Вацлавик. – 2-е изд.- М.: Прогресс, 1993. – 159 с.
38. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: учеб. пособие / И. В. Вачков. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2005. – 256 с.: ил.
39. Волков П. В. Разнообразие человеческих миров: руководство по профилактике душевных расстройств / П. В. Волков. – М.: Аграф, 2000. – 528 с.
40. Гиппиус С. В. Тренинг развития креативности. Гимнастика чувств. – СПб.: Речь, 2001. – 346 с.
41. Гладкова С. Аутотренинг. Антистрессовые методики / С. Гладкова. – Ростов-н/Д.: Феникс, 2005. – 320 с.
42. Гнездилов А. В. Авторская сказкотерапия. Дым старого камина (сказки доктора Балубу) / А. В. Гнездилов. – СПб.: Речь, 2003. – 292 с.
43. Гнездилов А. В. Психология и психотерапия потерь: пособие по паллиативной медицине для врачей, психологов и всех интересующихся этой проблемой / А. В. Гнездилов. – СПб.: Речь, 2004. – 162 с.
44. Голубев М. В. Основы психологического консультирования, психокоррекции и психотерапии : учеб.- метод. материалы / М. В. Голубев. - Моск. гос. соц. ун-т; Акад. соц. работы. – М., 2003. – 31 с.
45. Гордеев М. Н. НЛП в психотерапии / М. Н. Гордеев, Е. Г. Гордеева. – М.: Изд-во Ин-та психотерапии, 2002. – 264 с.
46. Грэнлюнд Э., Танцевальная терапия. Теория, методика, практика / Э. Грэнлюнд. – СПб.: Речь, 2004. – 288 с.
47. Гулина М. А. Терапевтическая и консультативная психология / М. А. Гулина. – СПб.: Речь, 2001. – 348 с.
48. Данилова Н. С. Психологические тренинги для студентов: учеб.- метод. Пособие для практических психологов / Н. С. Данилова, Н. В. Чурило. – Минск: БГУ, 2004. – 232 с.
49. Дейкер-Фойгт Г. Введение в музыкотерапию / Г. Дейкер-Фойгт. – СПб.: Питер, 2003. – 208 с.
50. Джеймс М., Джонгвард Д. Рожденные выигрывать. Трансакционный анализ с гештальтупражнениями / М. Джеймс – М.: Универс, 1995. – 243 с.
51. Дженнингс С. Сны, маски и образы. Практикум по арт-терапии / С. Дженнингс – М.: ЭКСМО, 2003. – 384 с.
52. Джинотт Х. Групповая психотерапия с детьми. Теория и практика игровой терапии. – М.: Институт психотерапии, 2005. – 367 с.

53. Желдак И. М. Практикум по групповой психотерапии детей и подростков с коррекцией семейного воспитания / И. М. Желдак. – М.: Ин-т общегуманитар. исследований, 2001. – 227 с.
54. Залесский Д. Г. Луг зеленый: метод символдрамы на «русской почве» // Д. Г. Залесский – Журнал практического психолога. – 1996. - № 5. - с. 53-54.
55. Захаров А. И. Неврозы у детей и психотерапия / А. И. Захаров. – СПб.: СОЮЗ, 1998. – 336с.
56. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по креативной терапии: учеб. пособие / Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева, Т. М. Грабенко – СПб.: Речь, 2003. – 400 с.: ил.
57. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по сказкотерапии / Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева. – СПб.: Речь, 2002 – 310 с.
58. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Психодиагностика через рисунок в сказкотерапии / Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева, Д. Б. Кудзилов. – СПб.: Речь, 2003. – 310 с.
59. Инновационная психотерапия / Под ред. Д. Джоунса. – СПб.: Питер, 2001. – 384 с.
60. Карабанова О. А. Игра в коррекции психического развития ребенка / О. А. Карабанова. – М.: Рос. педагогическое агентство, 1997. –191 с.
61. Келлерман П. Ф. Психодрама крупным планом. Анализ терапевтических механизмов / П. Ф. Келлерман. – М.: Класс, 1998. – 240 с.
62. Кеннард Д. Групп-аналитическая психотерапия / Д. Кеннард, Дж. Робертс, Д. Уинтер. – СПб.: Питер, 2002. – 192с.: ил.
63. Киппер Д. Клинические ролевые игры и психодрама / Д. Киппер. – М.: Класс, 1993. – 224 с.
64. Ковалев С. В. Введение в современное НЛП. Психотехнологии личностной эффективности: учеб. пособие / С. В. Ковалев. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Моск. психол.- соц. ин-т; Флинта, 2004. – 552 с.
65. Копытин А. Е. Руководство по групповой арт-терапии / А. Е. Копытин. – СПб.: Речь, 2003. –320 с.
66. Коттлер Дж. Совершенный психотерапевт. Работа с трудными клиентами / Дж. Коттлер. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
67. Кочюнас Р. Психологическое консультирование и групповая психотерапия: учеб. пособие для вузов / Р. Кочюнас – 5-е изд., стереотип. – М.: Академический Проект: Гаудеамус, 2005. – 464 с.
68. Кроль Л. О. О том, что в зеркалах: очерки групповой психотерапии и тренинга / Л. О. Кроль. – М.: Класс, 1999. – 240 с.
69. Кулаков С. А. Практикум по супервизии в консультировании и психотерапии / С. А. Кулаков. – СПб.: Речь, 2002. – 236 с.
70. Курис И. Биоэнергетика йоги и танца / И. Курис. –М.: Класс, 1994. – 200 с.
71. Курц Р. Телесно-ориентированная психотерапия. Метод Хакоми / Р. Курц – М.: Класс, 2004. –300 с.

72. Куттер П. Элементы групповой терапии. Введение в психоаналитическую практику / П. Куттер. – СПб.: Речь, 1998. – 323 с.
73. Кэдьусон Х. Практикум по игровой психотерапии / Х. Кэдьусон. – СПб.: Питер, 2002. – 416 с.
74. Лебедев В. Б. Миры воображения. Руководство по интерактивной имагогике / В.Б. Лебедев. – М.: Изд-во ин-та психотерапии, 2002. – 229 с.
75. Лебедева Л. Д. Практикум по арт-терапии: подходы, диагностика, система занятий / Л. Д. Лебедева. – СПб.: Речь, 2003. – 256 с.
76. Лейнер Х. Кататимное переживание образов / Х. Лейнер. – М.: Эйдос, 1996. – 275 с.
77. Лейтс Г. Психодрама: теория и практика. Классическая психодрама Я. Л. Морено. – М.: Прогресс, 1994. – 275 с.
78. Лидерс А. Г. Психологический тренинг с подростками: учеб. пособие / А.Г. Лидерс – М.: Academia, 2001. – 250 с.
79. Линде Н. Д. Основы современной психотерапии / Н. Д. Линде – М.: Академия, 2002. – 208 с.
80. Лоуэн А. Терапия, которая использует язык тела (биоэнергетика) / А. Лоуэн. – СПб.: Речь, 2000. – 272 с.
81. Лоуэн А. Психология тела / А. Лоуэн. – М.: Ин-т общегуманитарных исследований, 2000. – 204 с.
82. Лэндрет Г. Л. Игровая терапия: искусство отношений / Г. Л. Лэндрет – М.: Международная педагогическая академия, 1994. – 368 с.
83. Люшер М. Сигналы личности. Ролевые игры и их мотивы / М. Люшер – Воронеж: МОДЭК, 1996. – 178 с.
84. Малкина-Пых И. Г. Телесная терапия / И. Г. Малкина-Пых. – М.: Эксмо, 2005. – 752 с.
85. Малкина-Пых И. Г. Техники гештальта и когнитивной терапии / И. Г. Малкина-Пых. – М.: ЭКСМО, 2004. – 643 с.
86. Мейер В. Методы поведенческой терапии / В. Мейер. – СПб.: Речь, 2002. – 256 с.
87. Минделл Э. Психотерапия как духовная практика / Э. Минделл. – М.: Класс, 1997. – 160 с.
88. Морено Я. Психодрама / Я. Морено. – М.: Апрель Пресс, ЭКСМО-Пресс, 2001. – 528 с.
89. Морено Я. Психодрама / Я. Морено. – М.: Эксмо, 2001. – 274 с.
90. Мэй Р. Искусство психологического консультирования / Р. Мэй. – М.: Апрель Пресс, ЭКСМО-Пресс, 2002. – 256 с.
91. Нахимовский А. И. Практическая психотерапия / А. И. Нахимовский, В. В. Шишков. – СПб.: Питер, 2001. – 512 с.
92. Нельсон-Джоунс Р. Теория и практика консультирования / Р. Нельсон-Джоунс. – СПб.: Питер, 2000. – 464 с.: ил.
93. Оганесян Н. Т. Методы активного социально-психологического обучения: тренинги, дискуссии, игры / Н. Т. Оганесян – М.: Ось-89, 2002. – 176 с.

94. Окландер В. Окна в мир ребенка: рук-во по дет. психотерапии / В. Окландер – М.: Класс, 2001. – 336 с.
95. О'Коннор К. Теория и практика игровой психотерапии / К. О' Коннор. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 461 с.
96. Орел В. Е. Синдром психического выгорания личности / В. Е. Орел – Москва: Ин-т психологии РАН, 2005. – 330 с.
97. Орел В. Е. Феномен «выгорания» в зарубежной психологии: эмпирические исследования / В. Е. Орел // Психологический журнал – 2001. – Т.22, №1. С.67 -80.
98. Осипова А. А. Общая психокоррекция: учеб. пособие для студ. высш. спец. учеб. заведений. / А. А. Осипова – М.: Сфера, 2000. – 512 с.
99. Остер Д. Рисунок в психотерапии / Д. Остер. – М.: Маркетинг, 2005. – 182 с.
100. Панфилова М. А. Игровая терапия общения. Тесты и коррекционные игры / М. А. Панфилова. – М.: Гном и Д, 2000. – 160 с.
101. Парамонова А. В. Сны наяву: использование метода символдрамы в психоаналитической психотерапии детей и подростков / А. В. Парамонова – М.: Ростиздат, 2005. – 366 с.
102. Пезешкиан Н. Торговец и попугай. Восточные истории и психотерапия /Н. Пезешкиан. – М.: Институт позитивной психотерапии, 2006. – 160 с.
103. Пезешкиан Н. Психосоматика и позитивная психотерапия / Н. Пезешкиан – М.: Институт позитивной психотерапии, 2006. – 464 с.
104. Перлз Ф. Внутри и вне помойного ведра / Ф. Перлз – СПб.: XXI век, 1995. – 447 с.
105. Перлз Ф. Эго, голод и агрессия / Ф. Перлз – М. : Смысл, 2000. – 358 с.
106. Петрушин В. И. Музыкальная психотерапия. Теория и практика: учеб. пособие для студ. вузов / В. И. Петрушин. – М. : ВЛАДОС, 1999. – 176 с.
107. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли других людей по их жестам / А. Пиз. – Нижний Новгород: Ай-Кью, 1992. –262 с.: ил.
108. Польстер И. Интегрированная гештальт-терапия. Контуры теории и практики / И. Польстер – М.: Рефл-Бук, 1997. – 357 с.
109. Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина – СПб.: Питер, 2000. – 448 с.
110. Прутченков А.С. Тренинг личностного роста: метод. разработки занятий соц.-психол. тренинга / А. С. Прутченков – М.: Новая школа, 1993. – 47 с.
111. Психогимнастика в тренинге: 220 упражнений для развития способностей / Под ред. Н. Ю. Хрящевой – СПб.: Ювента, Институт Тренинга, 1999. – 256 с.
112. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред. проф. Б. Д. Карвасарского – СПб.: Питер, 1999. – 744 с.
113. Психотерапия детей и подростков / Под ред. Х. Ремшмидта – М.: Мир, 2000. – 656с.: ил.

114. Пузиков В. Г. Технология ведения тренинга : метод. пособие для начин. тренеров / В. Г. Пузиков – СПб. : Речь, 2005. – 224 с.
115. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека / К. Роджерс – М.: Прогресс-Универс, 1994. – 480 с.
116. Роджерс К. Клиент-центрированная терапия / К. Роджерс. – М. Класс, 1997. –320с.
117. Роджерс К. О групповой психотерапии / К. Роджерс. – М. : Гиль-Эстель, 1994. – 224с.
118. Романин А. Н. Основы психотерапии / А. Н. Романин. – М.: Академия, 1999. –208с.
119. Рутан Дж., Стоун У. Психодинамическая групповая психотерапия / Дж. Рутан. – СПб.: Питер, 2002. – 400 с.
120. Сакович Н.А. Технология игры в песок. Игры на мосту / Н.А. Сокович.- СПб.: Речь, 2006. – 174 с.
121. Сандомирский М. Психосоматика и телесная психотерапия: практ. руководство / М. Сандомирский. – М.: Класс, 2005. – 592 с.
122. Скрипюк И. 111 баек для тренеров: истории, мифы, сказки, анекдоты / И. Скрипюк. – СПб.: Питер, 2005. – 176 с. : ил.
123. Тейлор Дж. Работа со сновидениями: Практическое руководство / Дж. Тейлор. – М.: Институт психотерапии, 2000. – 224 с.
124. Технологии социально-психологических тренингов / Под ред. С. А. Беличевой. – М.: Редакционно-издательский центр Консорциума "Социальное здоровье России", 2001. – 208 с.
125. Федоров А. П. Когнитивно-поведенческая психотерапия / А. П. Федоров. – СПб.:Питер, 2002. – 352 с.
126. Ферс Г. Тайный мир рисунка. Исцеление через искусство / Г. Ферс. – СПб.: Деметра, 2003. – 176 с.: ил
127. Фопель К. Сплоченность и толерантность в группе. Психологические игры и упражнения / К. Фопель. – М. : Генезис, 2005. – 336 с.
128. Франкл В. Психотерапия на практике: Пер. с нем. / В. Франкл. – СПб.: Речь, 2000. – 250 с.
129. Франкл В. Основы логотерапии. Психотерапия и религия / В. Франкл. – СПб.:Речь, 2000. – 285 с.
130. Черняева С. А. Психотерапевтические сказки и игры / С. А. Черняева. – СПб.: Речь, 2004. –168 с.
131. Якобс Д., Дэвис, П., Мейер, Д. Супервизорство / Д. Якобс. – СПб.: БСК, 1997. – 236 с.
132. Ялом И. Экзистенциальная психотерапия / И. Ялом. – М.: Класс, 1999. –576 с.
133. Ялом И. Мамочка и смысл жизни. Психотерапевтические истории / И. Ялом. – М.: ЭКСМО, 2002. – 288 с.

ДОДАТОК

Зразок протоколу корекційного заняття

Форма проведення _____

Група або ІІІ дитини _____

Дата _____

Загальний час проведення _____

Мета корекційного заняття _____

Методи і технології _____

Етапи корекційного заняття	Хід корекційного заняття	Примітки

Висновки: _____

Психолог

Код